SHREE VASISHTHA VIDHYALAYA

Gujarati 2nd Language Worksheet 2025-26

Name : - ____________ Std.:- V - ______

Roll No. :- ______ Worksheet No.PA1-01 Date : - ______

Ch: પાઠ -૧ માંગુ હું તે આપ, Ch: પાઠ – ૨ ભિક્ષાપાત્ર , પાઠ- ૩ વાઘનો ખજાનો, જોડણી, સંજ્ઞા, લિંગ

ગદ્યાંશ

પાણી અને વાણીને ગમે તેમ વેડફવાનાં નથી. પરંતુ તેમનો ચીવટપૂર્વક ઉપયોગ કરવાનો છે. પાણીનો દુરુપયોગ ન થાય. પાણી કરકસરપૂર્વક વાપરવું જોઈએ. વસ્તી વધારાની સાથે પાણીની સમસ્યા પણ વધતી જ જાય છે. આજે ઘણી જગ્યાએ પાણીની વિકટ સમસ્યા છે. તેથી બીજાનો વિચાર કરીને આપણે પાણી વાપરવું જોઈએ એ જ રીતે સ્વસ્થ અને સુખી જીવન જીવવા માટે વાણીનો પણ વિવેકપૂર્વક ઉપયોગ કરવો જોઈએ. કોઈની લાગણી દુભાય. કોઈનું અપમાન થાય. કલેશ થાય તેવું બોલવું ન જોઈએ. શબ્દની શક્તિ છે. મધુર વાણી સૌને ગમે. તેનાથી સંબંધો સુધરે. સંબંધોમાં મીઠાશ આવે. જીવન આનંદમય બને.

પ્રશ્ન - ૧) ઉપરનાં ગદ્યાંશ પરથી નીચેનાં પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો :

(ક) પ્રશ્નોનાં જવાબ લખો.

૧) આપણે શેનો ચીવટપૂર્વક ઉપયોગ કરવો જોઈએ?

આપણે પાણી અને વાણીનો ચીવટપૂર્વક ઉપયોગ કરવો જોઈએ.

૨) મધુર વાણી બોલવાથી જીવન કેવું બને છે?

મધુર વાણી બોલવાથી સંબંધો સુધરે, મીઠાશ આવે અને જીવન આનંદમય બને.

પ્રશ્ન - ૨) જોડણી સુધારો.

૧)મંદીર	- મંદિર	૭)કુટૂબ	- કુટુંબ
૨)પ્રાથના	- પ્રાર્થના	૮)પષતાવો	- પસ્તાવો
૩)હથીયાર	- હથિયાર	૯)પુથિવ	- પૃથ્વી
૪)ધ્રમપાલ	- ધર્મપાલ	૧૦)પરીવાર	- પરિવાર
૫)ભીકસાપાત્ર	- ભિક્ષાપાત્ર	૧૧) ભુખ્યો	- ભૂખ્યો
૬)હરીયાળિ	- હરિયાળી	૧૨)વીનંતિ	- વિનંતી

પ્રશ્ન - ૩) નીચેના વાક્યોમાંથી સંજ્ઞા શબ્દ શોધી લખો.

૧) બાગમાં ઘણા ફૂલ ખીલેલાં છે. - ______

૨) હિમાલય ઊંચો પર્વત છે. - ______

૩) મારા ઘરે આંબાનું ઝાડ છે. - ______

૪) રીના સરસ લખે છે. - ______

૫) લીમડાનું ઝાડ ઘણું ઉપયોગી છે. - ______

૬) ગાય ઘાસ ખાય છે. - ______

૭) સિંહ હિંસક પ્રાણી છે. - ______

૮) રવિવારે રજા હોય છે. - ______

૯) શિક્ષક ગુજરાતી વિષય ભણાવે છે. - ______

૧૦) નમન મેદાનમાં રમે છે.

૧૧) અમારી શાળા ઘણી મોટી છે.

૧૨) દિવાળી આપણો મોટો તહેવાર છે.

પ્રશ્ન - ૪) લિંગ ઓળખો.

૧) દૂધ	- નપુંસકલિંગ	૬) સૂર્ય	- પુલ્લિંગ
૨) વાઘ	- પુલ્લિંગ	૭) બાળક	- નપુંસકલિંગ
૩) ખુરશી	- સ્ત્રીલિંગ	૮) પંખો	- પુલ્લિંગ
૪) વિદ્યાર્થીની	- સ્ત્રીલિંગ	૯) ઝાડ	- નપુંસકલિંગ
૫) છોકરી	- સ્ત્રીલિંગ	૧૦) નિશાળ	- સ્ત્રીલિંગ

પ્રશ્ન - ૫) લિંગ બદલો.

૧)માતા	- પિતા	૬) ઊંટ	- ઊંટડી
૨)વાઘ	- વાઘણ	૭) મામા	- મામી
૩)શેઠ	- શેઠાણી	૮) ભાઈ	- ભાભી
૪)યુવક	- યુવતી	૯) રાજા	- રાણી
૫)પુત્ર	- પુત્રી	૧૦) વિદ્યાર્થી	- વિદ્યાર્થિની

પ્રશ્ન-૬) નીચે આપેલા વાક્યોમાંથી સાચા વાક્યોની સામે (✓) અને ખોટા વાક્યોની સામે (×) ની નિશાની કરો.

૧) એક વીર યોદ્ધા બનીને હણું ગરીબની હાય. [✓]

૨) કવિ બધાને અસમાન રીતે ચાહે છે. [×]

૩) અનાથપિંડદ નગરશેઠ હતો. [×]

૪) ભગવાન બુદ્ધે પોતાના ભક્તોને નગરના ધનવાનોને બોલાવવા કહ્યું. [✓]

૫) લાલચને વશ થઈ બ્રાહ્મણે વાઘને પાંજરામાંથી બહાર કાઢ્યો. [✓]

૬) શિયાળ તોફાની દેખાય છે. [×]

૭) બ્રાહ્મણ પોતાના પરિવારનું ભરણ પોષણ ભિક્ષા માંગીને કરતો હતો. [✓]

૮) રીંછે વાઘના શિકારમાંથી બ્રાહ્મણને બચાવ્યો. [×]

પ્રશ્ન - ૭) પાઠને આધારે ખાલી જગ્યા પૂરો.

૧) કવિને પ્રભુ પાસેથી ધન- વૈભવ નથી જોઈતા.

૨) કવિ જીવનને સફળ બનાવવા માંગે છે.

૩) પાઠમા તથાગત શબ્દ મહાત્મા બુદ્ધ માટે વપરાયો છે.

૪) બ્રાહ્મણ પોતાનું ગુજરાન ચલાવવા ભિક્ષા માંગતો હતો.

૫) વાઘ અને બ્રાહ્મણની વાતમાં શિયાળ વચ્ચે પડ્યું.

૬) બ્રાહ્મણ ભગનપુર નામના ગામમાં રહેતો હતો.

૭) નગરમાં બે ત્રણ વર્ષથી દુકાળ પડ્યો હતો.

૮) સુપ્રિયા ભગવાન બુદ્ધના પ્રિય શિષ્ય અનાથપિંડદની પુત્રી હતી.